

Кобилка Є. О.

*здобувач першого(бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 081 «Право»
Черкаського інституту пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля
Національного університету
цивільного захисту України*

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року [1] у нашій країні введено воєнний стан.

Розгляд даної теми є досить актуальним в умовах сьогодення. Через обставини, які відбуваються в Україні, нам доводиться спостерігати за діяльністю колаборантів, адже існують випадки, що деякі посадові особи органів місцевого самоврядування працюють на окупантів. Варто зазначити, що існують і позитивні приклади, яких, все ж таки, більше.

Місцеве самоврядування функціонує, не беручи до уваги умови, які склалися на території України. Однак, вони співпрацюють з військовим командуванням та військовими адміністраціями і за потреби органи місцевого самоврядування погоджують певні повноваження. Яскравим прикладом може слугувати примусове відчуження майна.

Під час дії воєнного стану можуть створюватися районні та обласні військові адміністрації замість районних та обласних рад.

Припинити повноваження органів місцевого самоврядування дуже складно, якщо працівники місцевих рад працюють доладно і не порушують чинне законодавство, то розпустити їх неможливо.

Однак, це може трапитися в силу певних обставин, наприклад, місто або область окупували.

Проаналізувавши статтю 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», можна виділити повноваження органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.

1. Органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України [2].

2. В умовах воєнного стану особа, уповноважена на виконання функцій місцевого самоврядування, не несе відповідальність, у тому числі кримінальну, за рішення, дії чи бездіяльність, негативні наслідки яких неможливо було передбачити або які охоплюються виправданим ризиком, за умови, що такі дії (бездіяльність) були необхідні для відсічі збройної агресії проти України або ліквідації (нейтралізації) збройного конфлікту [2].

У період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), виключно для здійснення заходів правового режиму воєнного стану може прийняти рішення, з обов'язковим інформуванням

начальника відповідної обласної військової адміністрації протягом 24 годин, щодо: звільнення земельних ділянок комунальної власності від незаконно розміщених тимчасових споруд, у тому числі тих, ще були встановлені, але не введені в експлуатацію у встановленому законодавством порядку та обстеження будівель і споруд, пошкоджених внаслідок бойових дій [2].

У період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), виключно для здійснення заходів правового режиму воєнного стану може прийняти рішення щодо: передачі коштів з відповідного місцевого бюджету на потреби Збройних Сил України та/або для забезпечення заходів правового режиму воєнного стану та створення установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення на посади і звільнення з посад керівників таких установ, залучення фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги [2].

Рішення, прийняті сільським, селищним, міським головою у порядку, встановленому частинами четвертою і п'ятою цієї статті, набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо цими рішеннями не встановлено пізніший термін набрання ними чинності, та невідкладно доводяться до відома жителів відповідних територіальних громад [2].

Договори, укладені під час дії воєнного стану сільським, селищним, міським головою від імені ради з питань, визначених частинами четвертою і п'ятою цієї статті (якщо вони належать до виключної компетенції сільської, селищної, міської ради), не потребують затвердження відповідною сільською, селищною, міською радою, якщо строк дії таких договорів не перевищує один рік з дня припинення чи скасування воєнного стану. У разі якщо строк дії таких договорів перевищує один рік з дня припинення чи скасування воєнного стану, сільська, селищна, міська рада протягом 30 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану приймає рішення про затвердження таких договорів та строк їх дії [2].

У період дії воєнного стану сільський, селищний, міський голова може призначати осіб на посади та звільняти з посад в органах місцевого самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління відповідного органу місцевого самоврядування, у порядку, визначеному частинами п'ятою, шостою статті 10 цього Закону [2].

Інші повноваження, визначені Законом.

До початку повномасштабного вторгнення рф на територію України органи місцевого самоврядування мали вищий рівень довіри громадян, порівнюючи з іншими державними інстанціями. Спостерігаючи зараз, можна побачити як люди співпрацюють та яку допомогу отримують від місцевої влади.

Отже, сміливо можна сказати, що діяльність органів місцевого самоврядування відбувається належним чином, звичайно, поки існують деякі недоліки, але, маємо сподівання, що вони будуть усунені.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24 лют. 2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 09.03.2023).
2. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII : станом на 31 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 09.03.2023).

УДК 002.55+007:150.95

Колесніков А. П.

*к.е.н., доцент кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

Чапельський Я. Р.

*аспірант кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

LEGAL TECH: НОВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Сучасна система правосуддя в Україні розвивається в напрямку цифровізації та впровадження нових технологій. Поєднання технологій і програмного забезпечення для надання юридичних послуг та організації роботи юридичної галузі називаються legal tech. Тенденції сьогодення найбільш яскраво проявляються в офіційному напрямку розвитку цієї сфери (Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система/ЄСІТС) та приватні ініціативи (комерційні програмні продукти та стартапи).

Об'єктивна необхідність функціонування електронного судочинства в Україні обумовлена наступними важливими чинниками:

- пошук механізмів забезпечення основоположних принципів судочинства та вдосконалення судового процесу;
- слідування трендам масового використання новітніх цифрових технологій у взаємовідносинах між державою та громадянами ;
- особливості розвитку людини як істоти, що прагне зручності та комфорту, навіть у питанні правосуддя;
- стрімкий ріст динаміки суспільних відносин;
- швидкий розвиток ІКТ, що забезпечує цифрову обробку, зберігання та передачу великих обсягів інформації в електронній формі [1].

Забезпечення врахування цих чинників передбачає наявність достатнього рівня технічного забезпечення. Разом з тим у Програмі інформатизації місцевих та апеляційних судів і проекту побудови Єдиної